

HDK-VALAND HÖGSKOLAN FÖR KONST OCH DESIGN

NÅGON SYR, ÄR DET DU? ¹

Det är jag som syr.

Jag syr mig själv en ny kropp.

Tove Starfelt

Uppsats/Examensarbete:	22,5 hp
Program och/eller kurs:	Textil – Kropp - Rum
Nivå:	Grundnivå/Avancerad nivå
Termin/år:	Vt 2020
Handledare:	Åsa Cederqvist
Examinator:	Maja Gunn
Rapport nr:	2020:12
Opponent:	Annika Enqvist & Cilla Ramnek

---

¹ Någon syr, är det du? : en bok om Unica Zürn och Hans Bellmer av Helena Eriksson (2014).

Abstract

In my bachelor's thesis, I explore the tension between the expected and the unexpected concerning my own body and a doll's body parts. I was in my bedroom; in my bed, surrounded by piles of fabric, when this work initiated. In this closed room, protected from the possible gaze of others an intimate examination of my own body took place. I study my body's shape, I feel with my hands, the feeling of my body is stored in my fingers which then recreates the shapes that become a textile doll's body parts. The intimate encounter that arises between my body and the textile doll is fascinating. For countless hours, my skin touches the textile, and the textile touches my skin. I'm struck by the feeling reminiscent of how an intimate relationship with another human being can be experienced; when I'm not sure where I end and you begin. I then photograph when I interact with the doll's body parts. They become my dentures, by interfering we become less definable and a new body emerges. A hybrid.

Det stängda rummet, spänning mellan det väntade och oväntade,
docka, min kropp, textil, hybrid, fotografi

Innehållsförteckning

Inledning / Det stängda rummet	s.3
Bakgrund	s.4-8
Syfte	s.8
Mål	s.8
Frågeställning	s.8
Tillvägagångsätt	s.8
Process	s.9
- Tillverkning av dockan	s.9-15
- Rummet och dokumentation	s.16-22
Diskussion och reflektion	s.23
- Dokumentation	s.24
- Hur arbetet kan presenteras	s.26
Sammanfattning och resultat	s.26
- Fortsättningsvis	s.27
Referenslista	s.32
Bildförteckning	s.32-33

Inledning / Det stängda rummet

På grund av utbrottet av Covid19 flyttades min arbetsplats till mitt hem, och ganska snabbt vidare till mitt sovrum. I rummet finns peruker och accessoarer, efterlämningar från festkostymer och på väggarna hänger det kläder och fotografier. När jag ligger på mitt sovrumsgolv och klipper i tyg, draperar det runt min kropp och tittar på mig själv i spegeln, inser jag att jag befinner mig i en situation som har varit frånvarande i mitt liv sedan jag började utbilda mig inom textil för snart fyra år sedan. Mina tankar fördes tillbaka till min och textilens relation i det stängda rummet; jag blev påmind om mitt tonårsrum. Det var i tonårsrummet som jag inledde en intim relation med textilen. Med hjälp av textilen utforskade jag mig själv; vem jag kunde vara. Jag lekte med min uppsyn, sydde kläder och iklädde mig olika roller. Jag fascinerades av hur jag med textilen kunde omforma, förvränga och förstärka kroppens gestalt. Det var som en lek på största allvar, på en trygg och helt egen plats där jag försökte förstå och få syn på mig själv, för mig själv. Nu när jag och textilen är tillbaka i mitt sovrum, i det stängda rummet, skyddad från andras blickar, har tonårstillvaron smugit sig in i detta projekt, och jag återgår till ett intimt undersökande av min egen kropp och rummet kring min egen kropp.

Bakgrund

Tydligt återkommande i min konstnärliga praktik är den mänskliga kroppen. Tidigare arbeten har kretsat kring att förvränga kroppens yttre, dess utseende, byggnad och gestalt. Ibland har jag gjort detta genom kostym. Genom att förvränga en existerande mänsklig kropp, min egen eller någon annans, uppstår en spänning mellan det väntade och det oväntade. Jag utgår från att de allra flesta har en tydlig föreställning om hur en mänsklig kropp ser ut i stora drag, och att vi är snabba på att uppfatta något oväntat i relation till kroppen, exempelvis en vågig arm eller en skimrande hud, som i bilderna nedan.

Second skin, 2018

Under hösten 2019 kretsade mitt arbete kring att skapa olika kroppsdelar, ofta som fragment. Jag har tänkt på det som att jag dekonstruerar, som i att bryta ner kroppen för att sedan kunna konstruera den på nytt. I konstruerandet har jag försökt låta processen vara fri; jag utgår ifrån en dekonstruerad eller bortplockad kroppsdel, för att i utforskandet av den, låta processen och mina associationer styra hur den blir konstruerad på nytt. Exempel är bröstet som invändigt blev ett gap och ett ansikte med ett bakhuvud likt en rumpa.

I processen har jag uppmärksammat närvaron av min egen kropp som en viktig del. I skapandet av kroppsdelar har den fungerat som en referensram, eftersom den alltid finns till hands. Jag studerar formen genom att titta och känna på den, för att sedan föra informationen vidare till skapandet. Ibland har jag uppfattat det som att jag iklär mig rollen av det som skapas, jag testar poser, och letar efter uttryck, för att se och känna känslan i det jag söker. I de stunderna kan processen verka som en koreografi till situationer jag försätter min kropp i. Jag är nyfiken på att vidare undersöka relationen mellan min kropp och det som skapas. För att göra det kommer jag i detta projekt tillverka en docka med information från min kropp.

Greer Lankton (1958-1996) var en amerikansk konstnär som i sitt konstnärskap gjorde dockor i varierande storlekar, vissa var små och andra var i mänsklig storlek, en del var enbart en torso. Många av dem genomgick ett flertal transformationer. Dockorna kunde byta skepnad i form av att de till exempel genomgick skönhetsoperationer och könsbyten eller gick upp och ner i vikt. (Morton, u.å.) Jag tolkar det som att hon genom dockorna delvis undersökte sin relation till sin egen kropp, i ständig transformation. Genom dem återskapade hon hela tiden sig själv. Det finns många fotografier där Lankton poserar tillsammans med dockorna vilka vittnar om deras relation. I de iscensatta fotografierna skapas en spänning mellan verklighet och fiktion, där hon blir en av dockorna och dockorna blir delar av henne.

(Greer Lankton poserar med docka, okänt datum. Boston University, 2019)

(Greer Lankton poserar med docka, 1981. Boston University, 2019)

Spänningen mellan verklighet och fiktion förförde mig i ett performance av Yngvild Aspeli som jag såg på Frölunda kulturhus den 16 november 2019. *Chambre Noire* är ett allkonstverk där dockmakaren och dockskådespelaren Yngvild Aspeli tillsammans med stora dockor, projektioner och musik gestaltar Valerie Jean Solanas sista dagar i livet, baserad på *Drömfakulteten* av Sara Stridsberg. Efter föreställningen jag helt tagen, och sedan dess har jag inte kunnat släppa taget om upplevelsen. Jag fick en glimt av en värld bortom begränsningar.

Jag frågade mig själv, vad var fantastiskt med *Chambre Noire*?

(*Chambre Noire*, (2019), Frölunda Kulturhus. Plexus Polair, u.å)

Svaret jag fann var spänningen mellan verklighet och fiktion. Magin som uppstår när jag låter mig gå förlorad i den. Det går att försöka förstå spänningen, men det är inte poängen. Dockan med liknande attribut som mig själv, gör mig påmind om min egen förgänglighet och existens. Mänskliga beteenden och relationer blir så tydliga genom dockan, det är som att jag genom den ser mig själv, och mänskligheten med lite distans. Men det som framförallt fångar mig är människan och dockan som har växt ihop, människan har fått vissa av dockans egenskaper och vice versa, en docka som lever, en människa med sex ben. Allt verkar möjligt.

I tidigare projekt har jag fascinerats av spänningen mellan det väntade och oväntade i relation till kroppen. I objekt har jag slagit ihop existerande kroppsdelar till en och samma och förvrängt kroppen genom kostym. Inspirerad av Lanktons fotografier där hon poserar

tillsammans med sina dockor, vill jag i det här projektet kombinera min egen kropp med dockans kropp.

Syfte

Syftet med projektet är att skapa en docka i textil med min egen kropp som utgångspunkt och i en serie fotografier av mig själv och dockan undersöka spänning mellan det väntade och oväntade i relation till min egen och dockans kropp.

Mål

Målet med projektet är att skapa en serie fotografier där jag kombinerar min egen och dockans kropp.

Frågeställning

Hur kan jag undersöka spänningen mellan min egen och dockans kropp?

Hur kan jag genom fotografi förmedla spänningen mellan det väntade och det oväntade i relation till min egen och dockans kropp?

Tillvägagångsätt

I skapandet av dockan studerar jag min egen kropp. Jag undersöker min kropps form genom att titta och känna på den. Med informationen skapar jag sedan dockan. Jag bygger fragmentariskt upp kroppsdelar; jag börjar med en underarm, en överarm, för att sedan jobba mig vidare. I uppbyggandet växlar jag mellan att skapa dockans form och titta och känna på min egen kropp. Under processens gång dokumenterar jag genom foto och text. I ett försök att förmedla spänningen mellan det väntade och det oväntade dokumenterar jag interaktionen mellan min och dockans kroppar.

Process

Tillverkning av dockan

Dagboksanteckning från 10/4

Jag ritade av min vänstra arm. Jag klädde först underarmen; från handled till armveck, i ett tunt sidenhabotai tyg. Klippte ut formen, sydde ihop den och stoppade den med vadd. Jag gjorde likadant med min högra underarm och mina båda överarmar. Den ena överarmen blev längre än den andra. Jag vet inte om det stämmer med verkligheten, men det får i vilket fall vara så. Jag syr ihop underarmen med överarmen med en triangelformad bit av ett nylon- och lycra tyg som får utgöra armbågen och gör att armen nu kan böjas åt ena hållet och inte åt det andra.

Dagboksanteckning från 13/4

Jag kan leka med armarna. Dom är som mina egna fast i ett annat material. Jag låtsas att jag har fler armar, och att armarna i tyg är mina riktiga. Det blir roliga fotografier. Jag är både människa och docka.

I fotografierna från leken med armarna fastnar jag för närbilderna, där de sydda armarnas material möter min hud. Armarna och min kropp smälter in i varandra och hör till synes ihop, tills det att sömmarna framträder. Min hud och de sydda armarna tar lika mycket plats i bilderna, vilket på ett sätt skapar en känsla där ingen är överordnad den andra. Jag tänker tillbaka på förställningen *Chambre Noire* av Yngvild

Aspeli och hur det var just att människan fått vissa av dockans egenskaper och vise versa som fascinerade mig. Då karaktärerna var både docka och människa, både verklighet och fiktion.

“By the means of the puppet being a stylized human representation, we can make an attempt of looking at ourselves with a bit of distance. And by using the confusion that appears when the roles are reversed, the center is replaced, and we no longer know who controls who, we can visualize complex themes.”
(Yngvild Aspeli, u.å)

Dagboksanteckning från 15/4

Att sy torson var svårt. Jag försöker drapera tyget på mig själv, använder mig som en provdocka. För att sedan klippa ut formerna som med hjälp av snitt och sömmar skulle bilda formen av min kropp. Habotaityget var för skört, det gav inget motstånd gentemot stoppningen och sprack i sömmarna. Jag bytte till en sidenorganza som har en styvare och grövre karaktär. Jag tar istället måtten på mig själv, och ritar ett grundmönster till torson. Former som bröst och skuldror får komma i ett senare stadie.

Dagboksanteckning från 16/4

Igår när jag låg i sängen och tänkte på dockan som håller på att bli till, benämnde jag dockan i tanken som du. Men så slog det mig, hur ska jag benämna dig, eller den? Är du nu du? eller är du jag? och är jag du? Jag vet inte vart gränsen går, för vad som är jag och för vad som är du.

Uppbyggandet av dockan sker fragmentariskt. Jag jobbar mig vidare från armar till torso, till ben, till fötter, händer och huvud. Under hela tillverkningsprocessen har jag haft ett undersökande förhållningsätt till hur jag kan skapa dockan, och de olika kroppsdelarna är uppbyggda på olika sätt. Benen är till skillnad från armarna uppbyggda inifrån och ut, med ett skelett i ståltråd. Formen är skapad i dunelin och vadd och sedan klädd med flera lager tyg. De har en mer realistisk form, känsla och tyngd, gentemot kroppsdelarna som enbart är stoppad.

Dagboksanteckning från 30/4

Vi dansar. Lyssnar på musik. Klär på dig en tröja. Vi dansar. Jag klär av mig byxorna, klär dom på dig. Vi dansar. Jag får på mig en peruk och en rånarluva. Vi dansar. Vi sitter. Vi ligger. Klär av mig rånarluvan och peruken. Klär sen av dig, för att klä på mig.

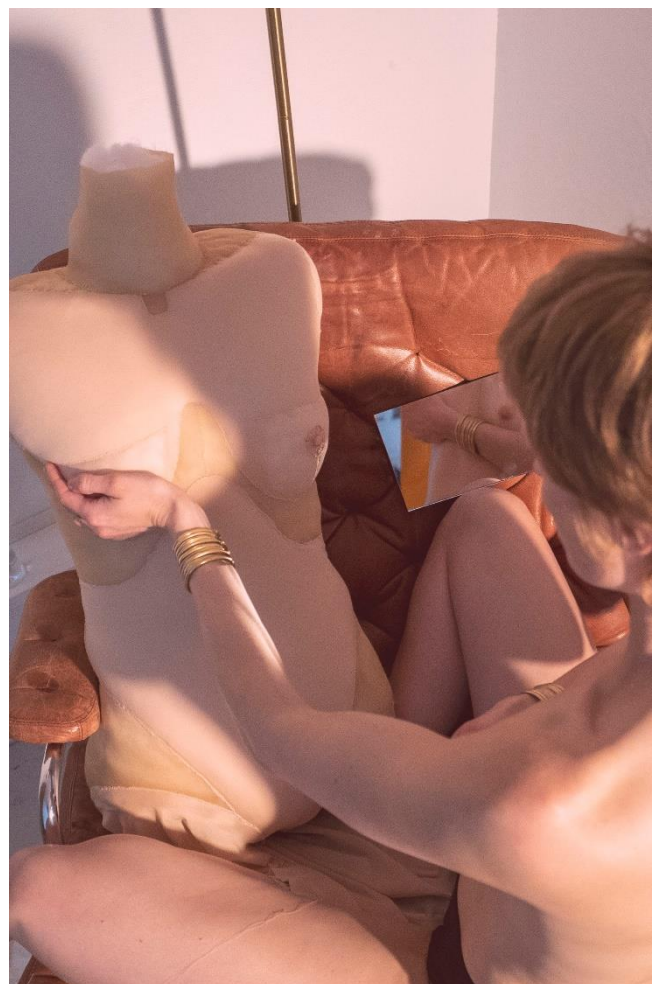
Tänker på relationer överlag.

I skapandet av dockan har jag tänkt mycket på vem dockan är, och vad det innebär att jag gör en docka utifrån min egen kropp. Den växer ut från mig, mina känslor materialiseras och fångas upp i den nya kroppen. Men samtidigt kan den aldrig vara jag.

Dagboksanteckning från någon gång i mars

Uppbyggnaden blir som en sinnlig uppfattning av min kropp. Jag känner med mina händer, känslan av min kropp lagras i mina fingrar som sedan återskapar formerna till nya kroppsdelar, utanför mig. Jag tänker; det här måste vara innebörden av fingertoppskänsla.

Sara Ahmed är en viktig teoretiker för affektteorin och talar om överföringar av känslor mellan människor och, eller, föremål. Hon menar att känslor kan överföras genom fysisk kontakt, då de klistrar sig fast på kroppar och i kontakten med andra lämnar "klibbiga" intryck. Ahmed betonar att den upplevda separationen och skillnaden mellan människor är en illusion, och att vi plockar upp delar av varandra som en effekt av närhet (Quinn, 2020, s. 254). Det intima mötet mellan min kropp och materialet bidrar till känslan av att inte veta vem som är vem och vad som är vad. Jag slås av att känslan påminner om hur en intim relation med en annan människa kan upplevas. När jag inte vet var jag slutar och du börjar.

Dagboksanteckning från 1/5

Jag droppar ner på dig när jag syr dina skuldror, eller mina skuldror. Eller varför inte våra skuldror. Men det är på något vis en lättnad att benämna dig som dig, för att om du också är jag, betyder det att jag också är du.

Du finns här, överallt omkring mig. Du sitter där på stolen, stadigare än vad jag känner mig i sängen mitt emot. Dina ben och armar ligger i en hög bredvid mig, dina händer som vilar mot golvet är knutna i ett avslappnat men absolut grepp, dina fötter tar stöd mot varandra. Din utspridda närvaro gör att jag känner mig sammansatt, för sammansatt, jag tänker på mig själv som konstruerad, en karaktär. Jag känner en längtan efter mellanrummen.

Dagboksanteckning från 6/5

Vi förändras. Jag märker det i relation till dig. Ena dagen smälter våra hudtoner samman och nästa dag gör dom inte det. Idag är min hud blå, och din hud är monoton. Till en början är det frustrerande, det försvårar processen. Jag gör om. Täcker över, syr lager på lager, förändrar. Så att det som var inte längre ska finnas.

Dagboksanteckning från 8/5

Jag är så trött på den här personen nu. Jag vill ha tillbaka mig själv. Stressen och ångesten har tagit över hela mig. Jag vet inte längre vem jag är. Längtar efter att kunna slappna av. Alla dom här känslorna materialiseras och fångas i en ny kropp. Kroppen jag syr. Den står offer för mina känslor. Jag tänker på döden. Kanske för att det står om döden överallt. Men också för att jag syr en ny kropp av mig själv. Jag tänker på hur förgänglig jag är. När jag dör finns du kvar. Du som har en kropp av stoppad vadd, papper, ståltråd, tyg och tråd.

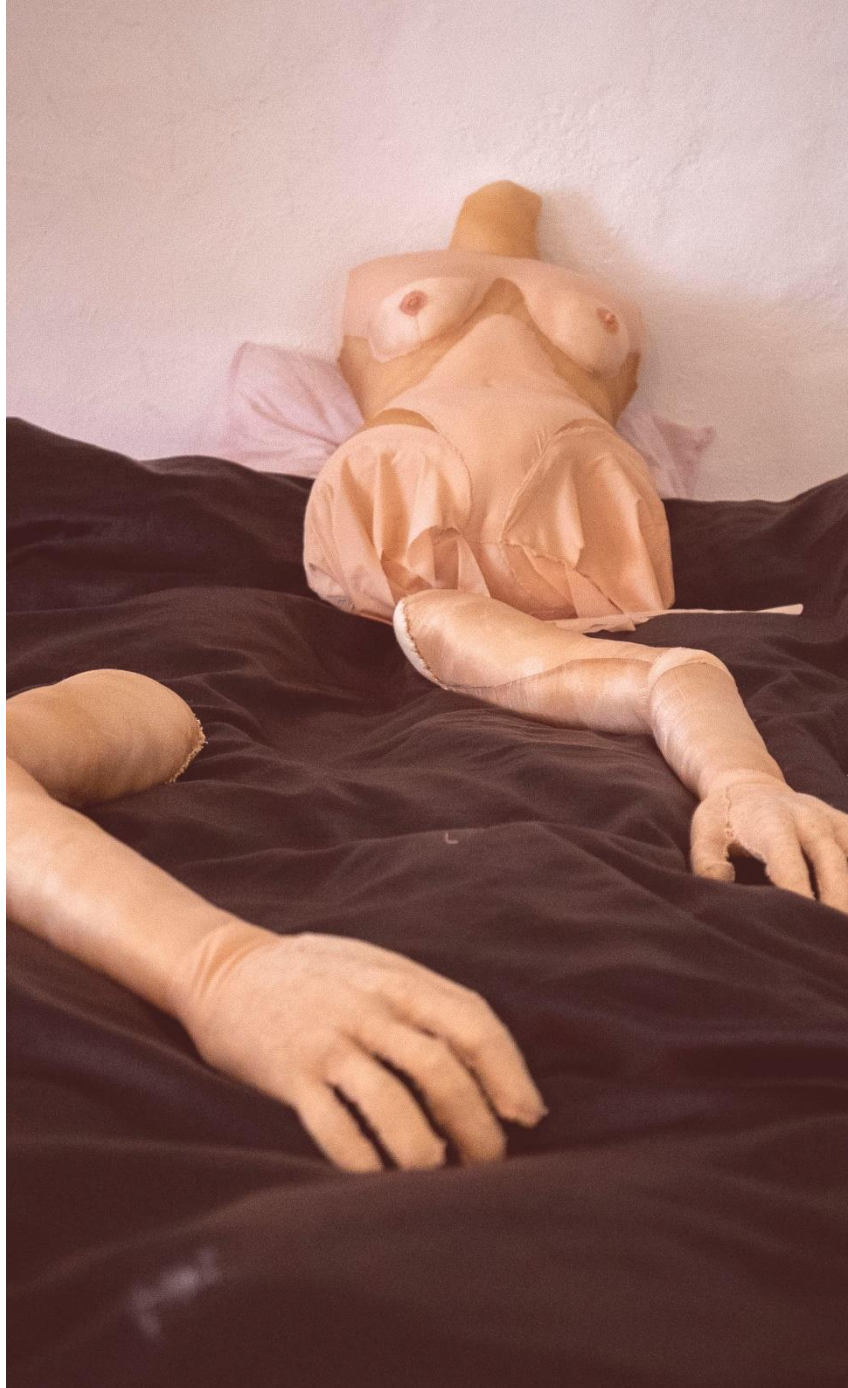
Dagboksanteckning från 10/5

Det är en konstig känsla att vara fast i en kropp. Allt du är, finns här framför mig. Allt jag är, ryms i min kropp. Innanför ett skal.

Dina kroppsdelar sitter ännu inte ihop. Jag läser ihop dig till en och samma, trots att kroppsdelarna ligger med meters avstånd från varandra. Det är befriande.

Tänk om jag var så flytande. Jag kanske är det.

Jag märker att jag främst zoomar in. Min närvaro är koncentrerad och begränsad till ett specifikt område på min kropp, den delen där jag arbetar just nu. Jag befinner mig i detaljerna, och zoomar sällan ut. Det gör att dockans kropp är fragmentariskt uppbyggd, jag vet ännu inte hur delarna skulle kunna sättas ihop, eller om de ska det.

Rummet och dokumentationen

När jag tillverkar dockan är jag i mitt sovrum, i min säng, omgiven av högar med tyg. Jag är själv. Det byggs upp en intim och intensiv stämning. Jag betar mig ocensurerat. Jag undersöker min kropp på ett sätt jag inte skulle göra på en plats som var delad med andra. Att mitt sovrum på grund av Covid19 blivit min arbetsplats blir en förutsättning för att arbetet har kunnat växa fram.

Jag har svårt att bestämma mig för hur och var jag ska dokumentera arbetet. I mitt sovrum verkar till en början som det bästa alternativet, eftersom det är där arbetet har skett och jag vill ha med känslan av det stängda rummet i fotografierna. Men sovrummet har också kvalitéer som jag inte nödvändigtvis gillar, som väggfärg, golv och så vidare. Jag bokar en sal i skolan för att testa att skapa en miljö att dokumentera i. För att skapa en känsla av sovrum, tar jag med saker från mitt eget sovrum; en säng utan ben, perukerna, kvarlämningar från festkostymer, ett stort tyg som jag hänger upp på väggen, speglar, underkläder, fotografier och ett vykort med texten "LOVE ME". Jag får låna en matta och en fåtölj. Jag hänger ett stort rosa tyg för fönsterna, som ger rummet ett dovt rosa sken. När jag tar dit dockan och börjar jobba med att göra klart detaljer, blir jag nervös för att någon ska komma in, trots att jag vet att ingen annan har tillgång till byggnaden.

Jag får assistans med fotograferingen av Rasmus Norberg. Det är till stor hjälp men samtidigt känner jag mig osäker inför att ha en annan person som fotograferar eftersom en viktig del i arbetet har varit att det bara är jag i rummet. Det är min blick och min upplevelse av mig själv som varit central. Jag funderar över hur fotografierna kommer bli påverkade av att någon annan fotograferar, kan jag bete mig ocensurerat med någon annan i rummet? Men jag börjar få ont om tid och det känns skönt att inte vara helt själv i processen så jag beslutar mig för att fotografera med Rasmus assistans.

Jag bygger ihop min kropp med dockans lösa kroppsdelar på olika sätt. Flyttar om, plockar in och plockar ut. Vi rör oss mellan sängen, soffan och fåtöljen, och testar olika formationer med våra kroppar. Jag når ihop dockan till en helhet men tar isär den igen. Jag gillar friheten i de lösa kroppsdelarna, det gör att sätten att kombinera våra kroppar på blir fler, roligare och mer spontana. Det påminner om hur jag tidigare har jobbat med kroppsdelar; att jag dekonstruerar kroppen för att sedan kunna konstruera den på nytt.

Jag tänker på hur Greer Lankton genom hennes dockor undersöker sin kropp i transformation och genom dem kanske förstår sin egen föränderlighet. I mitt fall blir dockans kroppsdelar till mina proteser, jag transformeras med dockan. Jag märker hur jag använder dockans huvud som en mask och att jag försöker kamouflera mig. Det får mig att tänka på ett citat av Claude Cahun: "Beneath this mask another mask. I will not stop removing all these faces." (Jones, 2006, s.35.) Jag tolkar citatet som att hon förhåller sig till sig själv i ständig transformation och som en motvilja att identifieras med ens persona, och samtida roller.

Jag funderar på om jag genom att blanda ihop min och dockans kroppar strävar efter att utplåna bilden av mig själv. Genom att beblanda oss blir vi mindre definierbara. Jag har byggt collage av min och dockans kroppsdelar, och det skapas en hybrid mellan oss. Tanken på oss som hybrid leder mig till Donna Haraways metaforiska cyborg, från essän "A Cyborg Manifesto" (1991) publicerad första gången 1985. Cyborgen är en hybrid mellan maskin och organism, och ett avvisande av styva gränser mellan framförallt människa och djur och människa och maskin. I förlängningen är cyborgen ett försök att upphäva dikotomier som kropp/sinne, man/kvinna, jag/annan, etcetera (A Cyborg Manifesto, 2020, 20 juni). Jag funderar över om hybriden människa och docka potentiellt skulle kunna ifrågasätta dikotomin mellan subjekt och objekt.

Efter dokumentationen upplever jag bilderna som för spretiga. Det är fotograferat ur många olika vinklar, men framförallt reagerar jag på en del av rekvisitan. Dokumentationen skedde som en undersökande del av processen och först när jag ser bilderna börjar jag förstå vad jag vill fokusera på. Jag fastnar för bilderna där kropparna får ta mycket plats, närbilder där min och dockans kroppar beblandas och det blir svårt att urskilja vad som tillhör vem. Jag bestämmer mig för att göra om fotograferingen. Jag skalar av i rummet och fokuserar på enklare formationer av min kropp och dockans olika kroppsdelar.

Till den andra dokumentationen har jag två miljöer jag växlar mellan. Den ena består av ett stort rödbrunt tyg som backdrop, med sängen framför som har ett guldigt överkast. Den andra består av ett klarrött tyg som backdrop med en pianopall framför. Spegeln kommer in i bilden som tredje part, det är nu min kropp, dockans kropp och spegeln. Spegeln bryter av och duplicerar kroppen och det skapas ytterligare nya oväntade kroppsliga kompositioner. Spegeln har varit närvarande genom hela processen. I tillverkningen av dockan som ett verktyg, den hjälper mig att se mig själv och dockan på distans och jag vrider och vänder mig framför spegeln för att förstå formen av till exempel min

skuldra. I fotografierna berättar spegeln om självgranskning, ett försök att granska det omvärlden ser och att förstå sig själv: "I speglingen förvandlas subjektet till objekt, jaget blir ett du, föremål spegelvänds, förvrids och främmandegörs" (Lidström, 1994, s.14). I fotografierna är det återkommande masken som speglar sig; är det ett upprätthållande av bilden av en själv, för en själv? En främmande känsla inför det jag ser i speglingen? Ett slags självbedrägeri eller ett försök att förstå och smälta in i en påtvingad roll? Jag kommer att tänka på *Self-portrait (reflected image in mirror with chequered jacket)* (1927) av Claude Cahun.

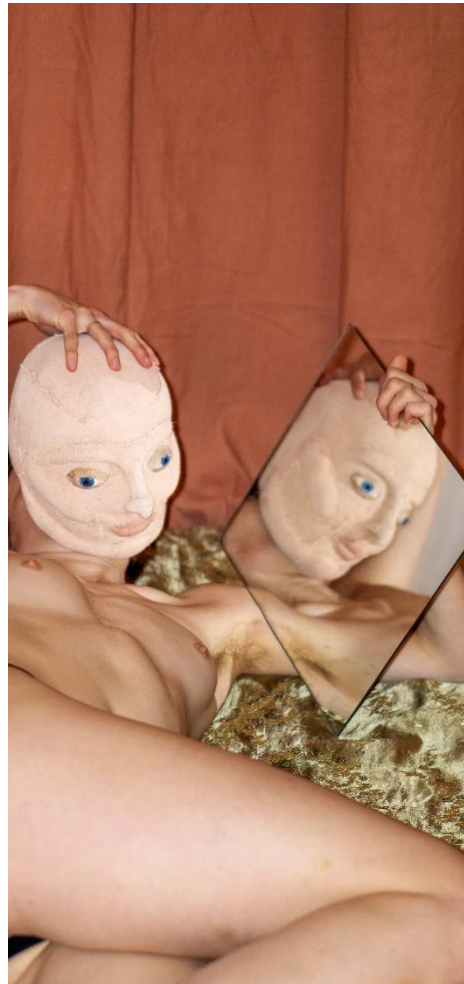

(Self-portrait (reflected image in mirror with chequered jacket), (1927) av Claude Cahun. The Guardian, 2017.)

Traditionally, the inclusion of a mirror in art was used as a convenient way to expose two enticing views of a female subject or, alternatively, as a way to emphasize a woman's vanity. In this case however, the 'real' Cahun looks away from the mirror and engages with and meets the viewer's gaze. Cahun rejects being typecast as a passive woman who is visually consumed by admiring herself. There is no sin of vanity at work here, and instead qualities of thoughtfulness, exploration, and self-assurance confront the viewer. [...] Cahun presents two different opposing personalities - one more confident and carefree and the other coy and somehow caged - and suggests that themes of

both femininity and selfhood must be considered through a multi-faceted lens. The illusion of the mirror, and of photography itself, suggests an exploration of the 'real' versus the artificial. (The Art Story, u.å)

Det skapas en slags metakänsla då det är masken som speglar sig, och beteendet upplevs nästan absurt och på något vis främmande. Mänskliga beteenden blir så tydliga då det är ett objekt som tvingas in i situationer som påminner om sådana vi själva befinner oss i utan att tänka på det.

Diskussion och reflektion

Mitt examensarbete har varit uppdelat i två delar. Den första delen utgjordes av tillverkningen av dockan, och den andra delen av dokumentationen av mig och dockan.

I tillverkningen av dockan uppstod ett intimt möte mellan min kropp och materialet. Jag studerade min egen kropp ingående, från att titta och känna översatte jag sedan informationen och skapade nya former som kom att bli dockans kroppsdelar. Under tillverkningsprocessen tänkte jag mycket på vem dockan var, och vad det innebar att jag gjorde en docka utifrån min egen kropp. Tillverkningsprocessen blev som ett materialiserande av mötet med mig själv. Ett uppmärksammande av min egen kropp och ett försök att förstå och se mig själv utifrån. Dockans kropp blev som en förlängning av min egen kropp, den växte ut från mig och jag har funderat kring vart gränsen mellan mig och den går.

Till en början var min tanke att jag skulle göra en sammansatt docka. Jag var inspirerad av bland annat Greer Lanktons dockor. Under den största delen av arbetet har jag befunnit mig i tillverkningsprocessen av dockans olika kroppsdelar. Jag har trott att jag ska sätta ihop delarna till en sammanhängande kropp längre fram, men när alla kroppsdelar var i princip klara insåg jag att jag inte förmådde mig att sätta ihop delarna. Det gick tekniskt, men när jag nålat ihop dockan ville jag genast ta isär den igen. Jag kände en frihet när delarna existerade fragmentariskt och jag kunde inte förmå mig att sy ihop den.

Det verkar vara de lösa kroppsdelarna som intresserar mig, och hur jag med hjälp av dem kan förvränga och transformera min egen kropp. I dokumentationen av mig och dockan blir kroppsdelar till mina proteser, vi smälter samman och det skapas en hybrid mellan oss. Jag kanske har skapat dockan i terapeutiskt syfte, för att slippa vara definierad själv, för att få större frihet. Det är mitt yttre som jag har möjlighet att experimentera med och samtidigt mitt yttre som låter mig bli definierad. Denna motsägelse tycks finnas i allt. I artikeln *"Almost Human: why is art so obsess with lifesize dolls?"* av Lindsey Winship publicerad i *The Guardian* 2014, läser jag om hur dockor används i konsten för att få utlopp för svåra känslor.

"In 2000, Suzanne Heintz got so sick of her mother asking when she was going to get married and have children, she bought a ready-made fibreglass family from a mannequin sale and posed them for a series of photos satirising society's expectations of women." (Winship, 2014)

De två olika delarna av processen tar sig an frågeställningarna på olika sätt. Den första delen utgör undersökningen kring spänningen mellan mig och dockan. Tankar kring vem dockan och jag är. Jag blir påmind om ett förhållningssätt till mig själv i ständig förändring. Jag befinner mig som i en förlängd tonårstillvaro där jag försöker förstå och få syn på mig själv. Jag föder fram mig själv på nytt och det blir diffust vilken kropp som tillhör vem, synen på mig själv som en enskild människa suddas ut. För att förstå och förmedla det intima mötet som uppstår mellan mig och materialet skriver jag dagboksanteckningar som blir en del av examensrapporten. Jag vänder mig till teoretikern Sara Ahmed som menar att känslor överförs genom kontakt, och att vi plockar upp delar av varandra som en effekt av närhet. Dokumentationen av mig och dockan tar sig an frågan att förmedla spänningen mellan det väntade och oväntade i relation till min egen och dockans kropp. I dokumentationen försöker jag fånga det intima mötet som uppstår mellan oss, våra kroppar beblandas och det blir i vissa fall svårt att urskilja vad som tillhör vem.

Dokumentation

Under opponeringen på min examenspresentation diskuterades hur bilderna påverkas av att någon annan har stått bakom kameran. Den frågan funderade jag över innan jag genomförde dokumentationen, och jag tror att resultatet påverkas mycket av att bilderna är tagna av en annan person. Rasmus står bakom kameran och koreograferar mig delvis eftersom han uppmärksammar sådant han ser och det kanske gör att mina rörelser blir långsammare och mer kontrollerade. Jag och Rasmus har en nära relation vilket gör att jag är trygg i hans närvaro, men jag tror det är omöjligt för mig att bete mig oönskat med en annan person i rummet som dessutom fotograferar mig. Jag blir medveten om den andra personens blick på mig, och det bidrar nog till att jag poserar mer än vad jag annars skulle ha gjort. Händelseförloppet blir också annorlunda med honom närvarande, vi har en dialog om vad jag vill fånga i bilderna snarare än att stunden, min intuition och interaktionen får styra. Rasmus blick är med och skapar bilden, i slutändan är det han som bestämmer vad som fotas och när bilden knäpps av. Om jag hade haft kameran på självutlösare hade bilderna eventuellt blivit mer en dokumentation av en händelse och mindre en iscensättning. Jag vill testa att själv genomföra dokumentation av mig och dockan, för att kunna jämföra resultaten.

Hur arbetet kan presenteras

På opponeringen diskuterades även hur jag kan visa upp mitt examensarbete för omvärlden. Eftersom det har varit en intim process i ett stängt rum är det inte självklart. I examenrapporten inkluderas dagboksanteckningarna och hjälper läsaren att få en inblick i det intima mötet mellan mig och dockan. Eftersom både examenspresentationen och examensutställningen sker digitalt har jag valt att enbart presentera arbetet genom fotografier på mig och dockan med en kortare beskrivande text.

Hur skulle jag vilja presentera arbetet i ett fysiskt utställningsrum? Jag tycker att det är en svår fråga och jag inser att det är stor skillnad på att presentera ett arbete i ett skolsammanhang, där jag tillsammans med det praktiska arbetet håller en presentation, jag redogör för beslut och vad jag finner intressant. I ett fysiskt utställningsrum har jag inte samma möjlighet. Kanske vill jag inte heller skriva betraktaren på näsan. Jag tror att jag skulle vilja visa fotografier på mig och dockan i skala 1:1, samt dockan i fysisk form och eventuellt ha med fragment från rummet i utställningshallen för att bidra till den intima känslan. Jag har funderat kring om dagboksanteckningarna tillför något i ett utställningssammanhang eller om upplevelsen för betraktaren blir friare utan.

Sammanfattning och resultat

Resultatet av mitt examensarbete är dels en fysisk docka som liknar mig. I skapandet av dockan har jag undersökt spänningen mellan min egen kropp och dockans kropp. Spänningen uppstår i det intima mötet mellan våra kroppar och det i sin tur bidrar med insikter och upplevelser kring vart min egen kropp slutar och vart dockans kropp börjar. Insikterna och upplevelserna verbaliseras genom dagboksanteckningar. Resultatet består även av fotografier av interaktionen mellan min kropp och dockans kroppsdelar. Spänningen mellan det väntade och det oväntade uppstår då kroppen i fotografiet till synes är min, innan dockans kroppsdelar träder fram vid närmare granskning. Den framträder då kroppen har fler än två armar, då armarna är placerad så som jag inte är van uppfatta armarnas placering. Det jag i projektets början kallade för spänningen mellan det väntade och det oväntade i relation till min egen och dockans kropp, har nu resulterat i det jag kallar för hybriden. Hybriden är mötet mellan oss, då vi blir en, då jag blir vi.

Fortsättningsvis

Genom det här projektet har jag intresserat mig för tematiken; det stängda rummet, vad kan ske där och varför är det rummet viktigt? Det är något jag vill undersöka vidare i kommande projekt. Jag har främst haft tid till att jobba med tillverkningen av dockan, men jag känner mig nyfiken på att fortsätta undersöka interaktionen mellan mig och dockan och dokumentationen av denna, genom performativt fotografi eller performance.

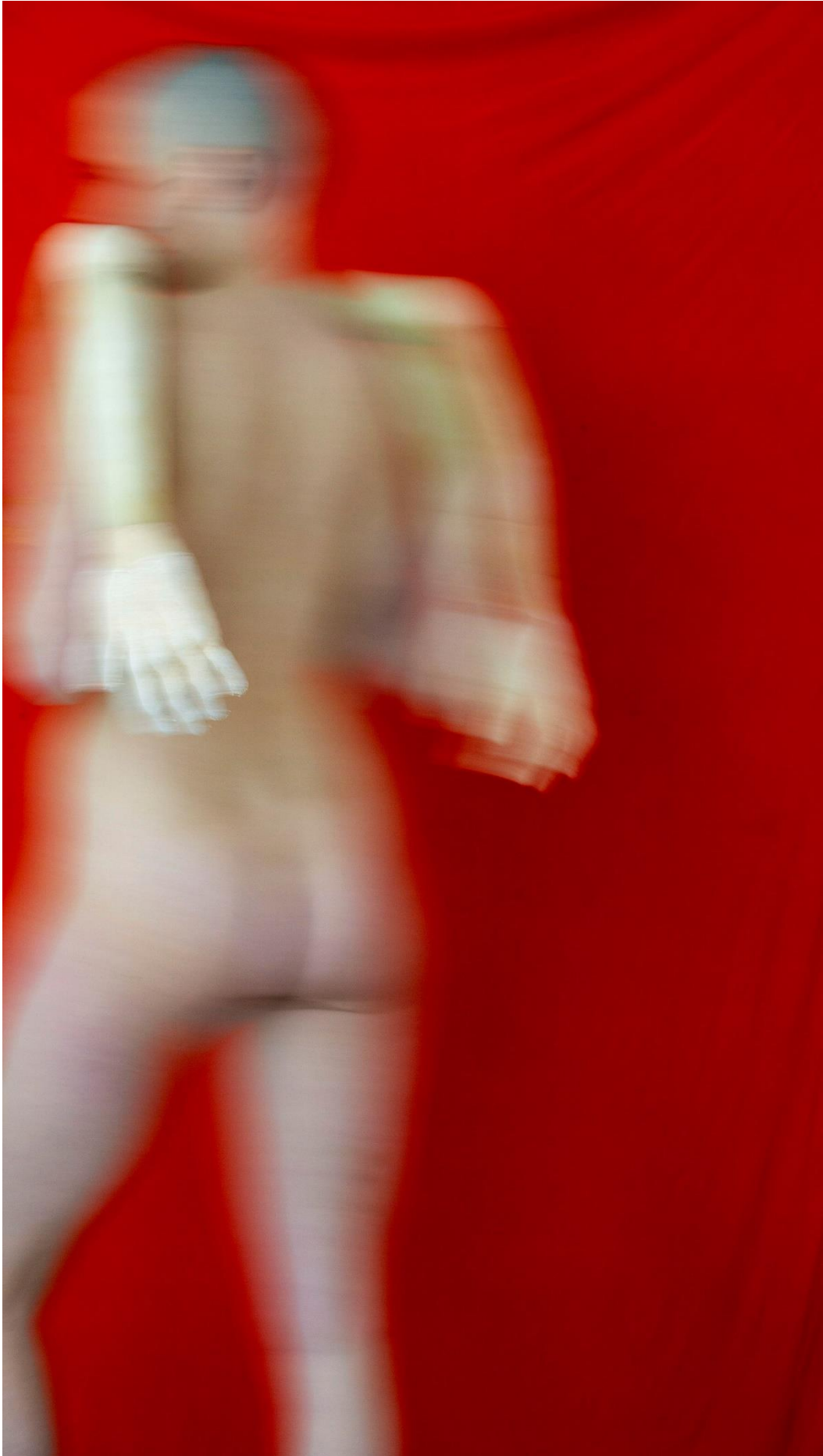
I is another - and always multiple. (The Art Story, u.å)

Citatet av Claude Cahun ovan relaterar till frågan som uppstod på min examenspresentation; om jag genom att ha klivit ur min kropp, och in i en annan kropp, kan se ett nytt förhållningsätt till perception, hur vi (jag och dockan) ser omvärlden. Jag blev exalterad över frågan och den triggade mig att ta arbetet vidare. När jag i efterhand funderar kring frågan tänker jag främst på hur vi (jag och dockan) förhåller oss till jag och du. Det är inte självklart var gränsen mellan mig och den går och kanske ser vi på omvärlden som att vi alla egentligen är en. Det får mig att vilja fortsätta undersöka hybriden, mig och dockan.

Referenslista

A Cyborg Manifesto. (2020, 20 juni). I Wikipedia. Hämtad 2020-07-06 från https://en.wikipedia.org/wiki/A_Cyborg_Manifesto

Aspeli, Y. (u.å) *Artistic vision*. Hämtad 2020-05-26 från <https://www.plexuspolaire.com/note-dintention-artistique-en>

Jones, A. (2006) *Self/Image*. Abingdon och New York: Routledge.

Lidström, C. (1994) *Sökande Spegling Metamorfos. Tre vägar genom Maria Gripes skuggserie*. Stockholm/Stehag: Brutus Östlings bokf Symposion.

Morton, J. (u.å.) *Greer Lankton, a Memoir*. Artnet Magazine. Hämtad 2020-03-10 från https://www.bu.edu/sequitur/2019/05/08/smith_lankton/

The Art Story. (u.å) *Claude Cahun Artworks*. Hämtad 2020-05-20 från <https://www.theartstory.org/artist/cahun-claude/artworks/#nav>

The Art Story. (u.å) *Claude Cahun – Biography and Legacy*. Hämtad 2020-05-20 från <https://www.theartstory.org/artist/cahun-claude/life-and-legacy/#nav>

Quinn, E. (2020). Inscribing Grief: Private Practices of Bereavement in Wartime. I Hillard, D. Lempa, H. Spinney, R (Red.), *Feelings Materialized: Emotions, Bodies, and Things in Germany, 1500–1950* (s.254). New York: Berghahn Books.

Winship, L. (2014, juli) *Almost Human: why is art so obsess with lifesize dolls? The Guardian*. Hämtad 2020-04-15 från <https://www.theguardian.com/stage/2014/jul/20/almost-human-why-art-so-obsessed-with-lifesize-dolls>

Bildförteckning

Greer Lankton poserar med docka, datum okänt. Boston University, (2019). Hämtad 2020-03-15 från https://www.bu.edu/sequitur/2019/05/08/smith_lankton/

Greer Lankton poserar med docka, 1981. Boston University, (2019). Hämtad 2020-03-15 från https://www.bu.edu/sequitur/2019/05/08/smith_lankton/

Chambre Noire. (2019). Frölunda Kulturhus. Plexus Polair, (u.å). Hämtad 2020-03-15 från <https://www.plexuspolaire.com/chambre-noire>

Self-portrait (reflected image in mirror with chequered jacket), (1927)
av Claude Cahun. The Guardian, (2017). Hämtad 2020-07-06 från
[https://www.theguardian.com/artanddesign/2017/mar/12/gillian-wearing-
and-claude-cahun-behind-the-mask-review-national-portrait-gallery](https://www.theguardian.com/artanddesign/2017/mar/12/gillian-wearing-and-claude-cahun-behind-the-mask-review-national-portrait-gallery)